

Sygn. akt V CSK 269/15

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku M. S.

przy uczestnictwie Z. K., D. K., A. A.

i T. S.

o zmianę stwierdzenia nabycia spadku po zmarłej F. C.,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 listopada 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczynie

od postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 18 czerwca 2014 r., sygn. akt III Ca 165/14,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika Z.K.
kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wnioskodawczyni wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. i wskazała, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni art. 679 § 1 zd. 1 k.p.c. oraz występuje istotne zagadnienie prawne, które sformułowała w formie pytania, „czy w postępowaniu o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku wszczętym na wniosek uczestnika postępowania, który w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku nie dysponował fizycznie testamentem, a przy tym pomimo reprezentowania go w tym postępowaniu przez profesjonalnego pełnomocnika nie miał świadomości istnienia testamentu oraz znaczenia tego dokumentu i w sposób niezawiniony nie ujawnił testamentu, fakt późniejszego ujawnienia testamentu jest podstawą, której uczestnik nie mógł powołać w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku uzasadniającą żądanie zmiany postanowienia stwierdzającego nabycie spadku”.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Zagadnienie to musi być nadto „istotne” ze względu na wagę zawartego w nim

problemu interpretacyjnego dla systemu prawa, a podstawa faktyczna i prawna rozstrzygnięcia wydanego w sprawie, w której zapadł zaskarżony wyrok musi pozostawać w związku ze sformułowanym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie. Przy rozpoznawaniu sprawy w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy nie mógłby bowiem wyjść poza granice zaskarżenia i podstawy skargi kasacyjnej (art. 398¹³ § 1 k.p.c.); związany byłby też ustaleniami faktycznymi Sądów *meriti* przyjętymi za podstawę rozstrzygnięcia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie na temat sposobu, w jaki należy rozwiązać przedstawiony problem, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się na temat wykładni art. 679 § 1 k.p.c. w celu określenia przesłanek stosowania tego przepisu (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 listopada 2011 r., IV CSK 141/11, nie publ., z 11 września 2014 r., III CSK 239/13, nie publ., z 3 kwietnia 2008 r., II CSK 573/07, nie publ.). Problem sformułowany przez wnioskodawczynię dotyczy jej jednostkowej sytuacji oraz możliwości jej zakwalifikowania, jako podlegającej ocenie na podstawie art. 679 § 1 k.p.c. Sposób sformułowania problemu prawnego nawiązuje przy tym do takiego obrazu stanu faktycznego sprawy i ocen prawnych, jakie prezentowała wnioskodawczyni, a nie do tych ustaleń, które Sądy *meriti* uznały za podstawę rozstrzygnięcia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461), Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.